

Algemeen	
Onderwerp	Regionale Energiestrategie (RES) Regio Gooi en Vechtstreek
Verspreiden	Nee
Contactpersoon	Marc Maassen, Lisan Wieringa
Eenheid	Sturing
E-mail	m.maassen@regiogv.nl , l.wieringa@regiogv.nl
Kenmerk	18.000794918.0007938
Datum	6 september 2018

In deze memo een toelichting op de RES en de stand van zaken in onze regio.

Kernboodschap

In de Klimaatwet wordt vastgelegd dat de CO₂-uitstoot in 2030 met 49 procent, en in 2050 met 95 procent moet worden verminderd. Er komt dit jaar een nationaal Klimaatakkoord, waarbij voor het behalen van de opgave regionaal maatwerk nodig is. Dit geldt voor de ruimtelijke consequenties van alle maatregelen in het Klimaatakkoord, maar in het bijzonder voor de ruimtelijke inpassing van hernieuwbare opwek en de infrastructuur voor warmte en energie. In de RES wordt de regionale vertaling vastgelegd van de nationale afspraken uit het Klimaatakkoord.

In mei 2016 is door VNG, IPO/UvW en Rijk gestart met pilots voor Regionale Energiestrategieën om in regionaal verband vorm te geven aan de energieopgave. Uitkomst is dat de regio een goede aanvliegroute lijkt te zijn om van onderop de energietransitie in te zetten. Afgesproken is dat besluitvorming over deze strategieën plaats vindt via het omgevingsbeleid.

Voor regio Gooi en Vechtstreek (RGV) zal ook de keuze moeten worden gemaakt of de op 24 november 2017 vastgestelde regionale energiestrategie voldoet, moet worden uitgebreid en aangepast op de doelstellingen uit het Klimaatakkoord en / of bovenregionaal moet worden samengewerkt om een RES te vormen. Op 14 september 2018 vindt het PHO Duurzaamheid van MRA met de provincie NH plaats. Dan wordt aan de MRA deelregio's/gemeenten gevraagd hoe men tegenover de te vormen RES-sen staat, en met name de schaal waarop men een RES wil opstellen.

Besluitvorming over de aanvliegroute van de RES door Gooi en Vechtstreek kan niet eerder plaatsvinden dan 27 september a.s. tijdens het portefeuillehouderoverleg Fysiek Domein.

Doel van de RES

Het doel van de RES is een zorgvuldige ruimtelijke inpassing van hernieuwbare energieopwekking met maatschappelijke acceptatie en daarbij aandacht voor de benodigde infrastructuur. De RES leidt tot besluitvorming in het omgevingsbeleid (omgevingsvisies, omgevingsplannen ea).

Er zijn in Nederland al een aantal Regionale Energiestrategieën opgesteld, zoals ook in onze regio.

Onderdelen van de RES zijn:

1. Inventarisatie c.q. analyse (nodig als onderbouwing voor het aanbod, d.w.z. de hoeveelheid duurzame energie opwek, die een regio zal realiseren) van:
 - het huidig energieverbruik en de CO₂ uitstoot van de regio;
 - de infrastructurele (net)planning en lopende projecten in de regio;
 - de potentie (ruimtelijk) voor hernieuwbare energie (opwekking, opslag en infrastructuur).
2. Potentieel en aanbod voor de duurzame warmtebronnen;
3. Potentieel en aanbod voor de hernieuwbare elektriciteitsopwekking;
4. Inzicht in de consequenties voor de infrastructuur in nauwe samenwerking met de Netbeheerder;
5. Regionale uitwerking van nationaal geformuleerde ambities, zoals opwekking van hernieuwbare elektriciteit op Rijksgronden.

De focus van de RES is de ruimtelijke inpassing van vraag en aanbod van energie. Het gaat met name om de regionale warmtevoorziening, energie- infrastructuur, opslag en om de opgave voor hernieuwbare elektriciteitsopwekking.

Planning RES

Elke RES-regio moet uiterlijk medio 2019 een beeld hebben gevormd van de vraag en het aanbod (bronnen) van duurzame energie, en de ruimtelijke inpasbaarheid van (grootschalige) opwek.

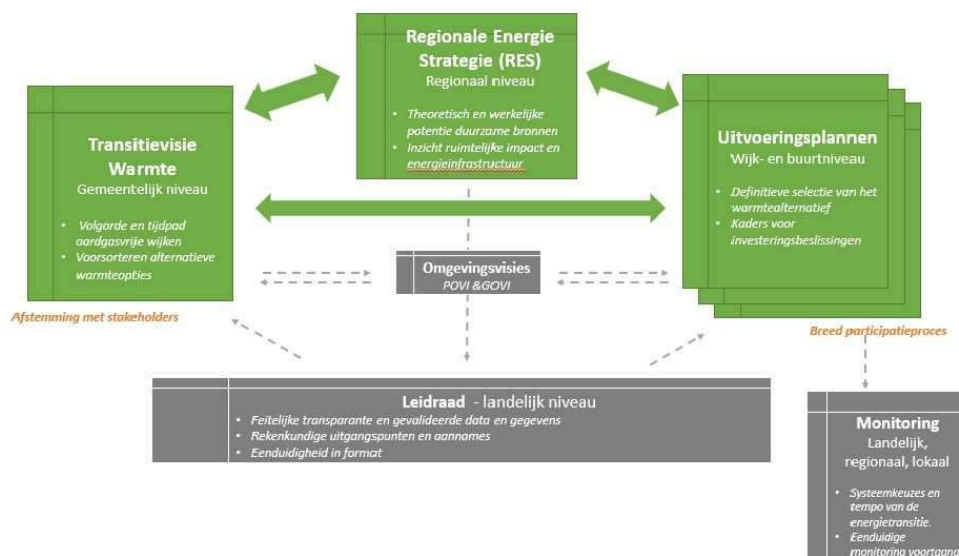
Planning

- In het najaar van 2018 vormen gemeenten een regio waarmee een regionale energiestrategie wordt opgesteld;
- September 2018 – December 2018 vindt de voorbereiding van het RES-proces plaats;
- Van januari 2019 tot juni 2019 vindt de ontwikkeling van het regionale aanbod plaats en worden in alle regio's concept-RES afgerond;
- Voor het geval deze RES bij elkaar niet optellen tot de nationaal afgesproken ambities, wordt een door de decentrale overheden ontwikkelde verdeelsystematiek toegepast, zodat eind 2019 de regionale invulling van de nationale opgave verdeeld is. Voor het geval dit niet lukt, wordt een door de decentrale overheden - in samenwerking met kennisinstellingen waaronder PBL – ontwikkelde verdeelsystematiek toegepast;
- De impact van de energietransitie heeft impact op de omgeving en vraagt om keuzes maken. Begin 2020 worden dan de uitkomsten van de RES in het omgevingsbeleid van betreffende overheden opgenomen.

RES op schaal van Gooi en Vechtstreek

Ook voor Gooi en Vechtstreek is de vraag aan de orde op welke schaal een RES wordt opgesteld. In kader hiervan zijn gesprekken geweest met MRA en provincie Noord-Holland. Provincie Noord-Holland stuurt aan op één RES-regio: namelijk Noord-Holland Zuid, waar RGV onderdeel ('deel RES') van uitmaakt. Een RES op schaal van de regio is ook denkbaar:

- *RGV heeft al een Regionale Energiestrategie. Deze is op 24 november 2017 door de regiogemeenten, netbeheerders, waterschap, woningcorporaties, energiecoöperaties, huurdersverenigingen en Regio Gooi en Vechtstreek ondertekend. Deze bestaande strategie kan worden uitgebreid/ als startpunt worden genomen. Het netwerk om regionaal samen te werken op vlak van de energietransitie is via dit verband al gemaakt. Andere onderdelen van een RES, zoals inventarisatie bronnen, vraag en aanbod, het opstellen van een transitievisie warmte en het ontwikkelen van wijkaanpakken maken al deel uit van 'Samen op Pad';*
- *Een belangrijk uitgangspunt van de RES is de samenwerking tussen overheden en maatschappelijke partners te structureren, en maatschappelijke betrokkenheid en acceptatie voor de energietransitie te bevorderen. Mensen identificeren zich sterker met regio G&V en het is op schaal van G&V goed mogelijk om korte lijnen te houden met de gemeenten, ondernemers, netbeheerders, belangenorganisaties etc in de regio;*
- *VNG (telefonisch gesproken) heeft de voorkeur uitgesproken voor een RES op schaal van G&V. Er hebben pilotprojecten voor de RES plaatsgevonden, en de regio's die hieraan deelnamen hebben een RES ontwikkeld op een kleinere schaal;*
- *Een RES op schaal van RGV vereist extra regionale werkzaamheden boven op bestaande voor onder nadere afstemming met MRA, provincie en Rijk;*
- *De RES leiden tot besluitvorming in het omgevingsbeleid en zijn dus sterk gekoppeld aan de ontwikkeling van een (regionale) omgevingsvisie of het Omgevingsbeeld waar op schaal van RGV aan wordt gewerkt.*

Uit een aantal verkennende gesprekken (zowel ambtelijk als bestuurlijk) blijkt dat er in RGV veel draagvlak is voor doorontwikkeling vanuit de eigen RES. Vanuit hetgeen we in gang zetten ontstaat gaandeweg meer duidelijkheid over de gewenste schaal en de onderlinge samenhang/ samenwerking met andere (deel)RES-sen. Coördinatie en afstemming hierbij tussen de deelregio's (RES-sen) is wenselijk. De provincie NH kan hierbij een sleutelrol vervullen. Nog niet duidelijk is hoe de RES-sen zich onderling verhouden en tot de Metropoolregio (MRA) en hoe en of eventuele bovenregionale samenwerking wordt belegd.

Het advies is gelet op het draagvlak voor het eigen proces en de bestaande regionale samenwerking door te bouwen op de eigen RES, en tegelijkertijd meer duidelijkheid te scheppen rondom de samenhang tussen RES-sen. De lokale doorontwikkeling en bovenregionale afstemming kan parallel lopen.

Indicatieve indeling door VNG

Hieronder is een indicatieve kaart (opgesteld door VNG), waar de voorlopige indeling in RES-sen is weergegeven op basis van input vanuit de provincies. Zoals is te zien, vormt Regio Gooi en Vechtstreek in deze weergave een onderdeel ("deel-RES 25.b") van een grotere RES '25' (namelijk 'Metropool Regio Amsterdam'). De indeling/ weergave laat ook de onderlinge samenhang binnen 'RES 25' zien, zoals men die ziet binnen provincie NH/MRA. De gemeenten in Gooi en Vechtstreek hebben zich hier echter nog niet over uitgesproken, en zijn daar ook niet in gehoord. Ook andere indelingen zijn mogelijk. Binnen RGV is het spoedig vormen en vaststellen van een regionaal beeld ten aanzien van de RES en hoe (en of) men hieraan uitvoering wil geven, dan ook van groot belang.

NB: Flevoland is onderdeel van MRA, maar ontwikkelt een eigen RES. Provincie hanteert voor dit gebied ('25' zonder Flevoland) de benaming 'Noord-Holland Zuid' (NHZ). Het ligt voor de hand dat de verschillende regio's in NHZ onderling (eerst nader) gaan afstemmen.

